

III. BEGELEIDINGSMAATREGELEN MET HET OOG OP DE INSCHAKELING VAN GEHANDICAPTEN IN HET GEWONE ARBEIDSCIRCUIT

A. Waals Gewest en/of Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Franse Gemeenschapscommissie)

1. School- en beroepskeuzevoorlichting – De centra en diensten voor gespecialiseerde beroepskeuzevoorlichting

De centra en diensten voor gespecialiseerde beroepskeuzevoorlichting stellen op verzoek van het AWIPH of de dienst PHARE rapporten op over de sociale, pedagogische en professionele capaciteiten van een gehandicapte persoon en de maatregelen die moeten worden genomen om zijn sociale integratie en zijn inschakeling in het arbeidsproces te bevorderen. Zij doen onderzoeken inzake school- of beroepskeuzevoorlichting.

2. Diensten voor integratiehulp voor gehandicapte jongeren

In het Waalse Gewest (AWIPH) komt hulp voor sociale integratie neer op het begeleiden van een jonge gehandicapte van zes tot twintig jaar oud, om zijn deelneming en socialisatie in de gewone levenssfeer te bevorderen. Die doelstelling wordt meer bepaald nagestreefd op het vlak van gezin, school, maatschappelijk leven en eventueel op beroepsvlak.

De diensten voor integratiehulp geven aan de betrokken jongeren en hun familie informatie en geïndividualiseerde steun in coördinatie met de andere actoren (scholen...), zodat de verschillende begeleidingsactiviteiten zinvol zijn. Deze begeleiding kan binnen of buiten de schooluren gebeuren.

Tussen de dienst en de jongere of zijn wettelijke vertegenwoordiger wordt schriftelijk een begeleidingsovereenkomst gesloten. Indien de jongere ten minste veertien jaar oud is, is zijn schriftelijk akkoord vereist. Voor elke gerechtigde werkt de dienst een geïndividualiseerd begeleidingsproject uit. Het project bevat op zijn minst drie delen: een informatief gedeelte (beschrijving van het traject van de jongere, overzicht van zijn competenties en identificatie van de behoeften van de jongere en zijn familie), een projectief gedeelte (aanvragen van de jongere en verloop van het begeleidingsproces) en een evaluatief gedeelte. Het begeleidingsproject maakt noodzakelijk deel uit van de begeleidingsovereenkomst.

De hulp aan de jongere gedurende de schooltijd wordt bepaald in het kader van een geïndividualiseerde overeenkomst ("overeenkomst inzake hulpverlening voor schoolintegratie"). Deze overeenkomst wordt gesloten tussen de onderwijsinstelling, de dienst en het gezin.

De diensten voor integratiehulp krijgen een toelage. De diensten mogen aan de gehandicapte persoon een bijdrage vragen.

3. Diensten voor pedagogische begeleiding

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Franse Gemeenschapscommissie) staan de diensten voor pedagogische begeleiding in voor:

- de pedagogische begeleiding van de gehandicapten die hogere studies volgen of een kwalificerende beroepsopleiding;
- de psychopedagogische begeleiding van deze personen;
- de voorlichting van het lerarenkorps, de andere studenten of stagiairs over de bijzondere behoeften van de gehandicapte;
- de bemiddeling tussen de studenten of stagiairs en het begeleidend personeel.

4. Begeleidingsdiensten

In het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Franse Gemeenschapscommissie) richten de begeleidingsdiensten zich op volwassen gehandicapten die buiten een huisvestingsinstelling leven en onafhankelijk van een instelling kunnen of willen leven.

De begeleidingsdiensten geven op verzoek de informatie, hulp en steun die nodig zijn voor het geheel van handelingen en stappen van het dagelijkse leven, vooral inzake arbeid, inschakeling in het beroepsleven, vorming, zelfstandigheidstraining, om hun onafhankelijkheid in het dagelijkse leven te vergroten.

Ze kunnen ook bijdragen tot schoolintegratie.

Sommige begeleidingsdiensten richten zich tot alle gehandicapte personen. Andere diensten begeleiden alleen de gehandicapte personen met bepaalde gebreken en nog andere zijn gespecialiseerd in een bepaald soort van activiteiten.

Aan de gehandicapte persoon kan een financiële bijdrage worden gevraagd.

5. Jobbegeleiding

In het Waalse Gewest heeft het AWIPH een programma "jobbegeleiding" ontwikkeld; zowel de personen met een handicap als de werkgevers worden in het kader van dat programma begeleid, en de jobcoaches zorgen voor een langdurige geïndividualiseerde begeleiding in het gewone werkmilieu.

De jobcoaches bemiddelen tussen de onderneming en de gehandicapte werknemer en trachten een en ander gemakkelijker te laten verlopen. Zij helpen de onderneming met opvang en opleiding, integratie, redelijke aanpassing van de werkplek en manier van werken. Zij werken daartoe ook samen met de hr-dienst en de collega's van de betrokken werknemer.

De opzet is dat de gehandicapte werknemer wordt geholpen om zich te handhaven in een duurzame betrekking en dat de onderneming en die werknemer zich aan elkaar kunnen aanpassen.

Indien de betrokken werknemer geen job heeft, zorgen de jobcoaches voor praktijksituaties (kennismakingsstages ...).

6. Hand.in.job

Het project Hand.in.job in het Waalse Gewest is het resultaat van een samenwerking tussen het AWIPH en het Vormingsfonds voor uitzendkrachten, en zorgt ervoor dat de consultants van de uitzendkantoren zich op hun gemak voelen ten overstaan van personen met een handicap, onder meer door het organiseren van sensibiliseringsdagen; het project heeft ook tot doel gebruikers ertoe aan te zetten die werknemers in dienst te nemen en de werknemers met een handicap in contact te brengen met die consultants.

7. Stelsel inzake socioprofessionele inschakeling

In het Waalse Gewest wordt sedert 1 oktober 2012 een geïndividualiseerde begeleiding van werkzoekenden en een samenwerkingsregeling voor inschakeling georganiseerd. In dit kader krijgen niet tewerkgestelde werkzoekenden die niet aan de schoolplicht moeten voldoen en zijn ingeschreven bij de "Office wallon de la Formation professionnelle et de l'Emploi" (Forem) geïndividualiseerde begeleiding. Er zijn bepaalde prioritaire doelgroepen.

De Forem is belast met de sturing en de uitvoering van de geïndividualiseerde begeleiding. Op het ogenblik van de inschrijving als werkzoekende wordt die laatste door de Forem ingelicht over de nadere regels van het proces van de geïndividualiseerde begeleiding en van de daaruit voortvloeiende rechten en plichten. De werkzoekende maakt samen met zijn trajectbegeleider een balans op aan de hand waarvan de beroepsdoelen vermeld in een actieplan nader omschreven kunnen worden. In dat actieplan worden minstens de acties omschreven die de werkzoekende moet ondernemen inzake het zoeken naar een betrekking en, in voorkomend geval, inzake oriëntering, vorming of activiteitencreatie.

De uitvoering van het actieplan kan stoelen op de interne prestaties van de Forem of op de prestaties van operatoren die met die laatste een samenwerkingscontract gesloten hebben. Het plan is naar gelang van de contacten tussen de werkzoekende en de trajectbegeleider aangepast aan de resultaten van de ondernomen acties en, in voorkomend geval, aan de bijstellingsvoorstellen en aan de evolutie van de situatie van de werkzoekende. De geïndividualiseerde begeleiding duurt 12 maanden, vanaf het eerste gesprek.

8. Gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling (missions régionales pour l'emploi – MIRE)

De gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling hebben als hoofdplicht acties met het oog op de inschakeling in het arbeidsproces en de begeleiding uit te voeren om de gerechtigden in een duurzame en kwaliteitsvolle betrekking in te schakelen. De inschakelingsacties bestaan met name in de organisatie van begeleidingsmaatregelen en, in voorkomend geval, in aanpassings- en vormingssequenties om de competentieprofielen van de gerechtigden te laten overeenstemmen met de werkaanbiedingen. De acties betreffen ook de begeleidingsperiodes met het oog op de vlotte integratie en de stabiliteit van de gerechtigden (gedurende maximum zes maanden tijdens het jaar dat volgt op de tewerkstelling).

Elke MIRE moet collectieve of individuele begeleidings- en inschakelingsacties ten uitvoer leggen. Die acties betreffen:

- de inschakeling van de rechthebbenden in een duurzame en kwaliteitsvolle baan op basis van beroepsopleidingsacties gevoerd door vormingsoperatoren in het kader van een partnerschap met de MIRE, waarbij bedrijfsopleiding en vormingscentra afgewisseld worden; dit proces duurt hoogstens 365 dagen;
- de begeleiding van de rechthebbenden bij het actief zoeken naar een baan door de aanwending van o.a. de methodologie "jobcoaching", gedurende maximaal 365 dagen tot de inschakeling in een duurzame en kwaliteitsvolle baan. In dat kader verschaft de MIRE aan de rechthebbende de logistieke diensten en middelen die nodig zijn voor de beroepsinschakeling en vult ze die middelen desnoods aan met de opleidingssteun van een startbaanbetrekking.

Van de diensten van de gewestelijke zendingen voor arbeidsbemiddeling kan met name gebruik worden gemaakt door werkzoekenden die niet in het bezit zijn van een diploma van het hoger secundair onderwijs, die het leefloon of de sociale bijstand genieten, langdurig werklozen en die het voorwerp zijn van een beslissing van het AWIPH met het oog op hun tewerkstelling. Die begeleiding duurt maximaal 12 maanden.

De "missions régionales pour l'emploi" komen in aanmerking voor een toelage voor de werkingskosten en het loon van de eerste drie werknemers in voltijdse equivalenten die op grond van het statuut van gesubsidieerde contractueel aangeworven kunnen worden en kunnen ook een jaarlijkse werkingssubsidie genieten.

De werkingssubsidie omvat een basisbedrag, een variabel bedrag dat wordt toegekend naar gelang van de verwezenlijking van de doelstellingen van het jaarlijkse actieplan en een bonus die wordt toegekend naar gelang van de prestaties van elke MIRE, gemeten naar rato van de overschrijding van de doelstellingen van het jaarlijkse actieplan. De bonus kan ook toegekend worden ter ondersteuning van projecten gericht op doelgroepen die volkomen buiten de arbeidsmarkt staan, projecten met het oog op een bijzonder hoog percentage inschakeling in duurzame en kwaliteitsvolle betrekkingen of projecten die leiden naar duurzame betrekkingen die zich onderscheiden inzake kwaliteit, statuten of arbeidsovereenkomst die aan de rechthebbenden wordt overgelegd, of inzake promotiemogelijkheden binnen de onderneming of permanente opleidingsmogelijkheden.

9. De "Carrefours Emploi Formation (CEFo)"

In het Waalse Gewest zijn de "Carrefours Emploi Formation" een dienst van de Forem en diverse partners waaronder het AWIPH. Het zijn plaatsen waar iedereen terecht kan en waar adviseurs, ter beschikking gesteld door de verschillende partners, een luisterend oor bieden, raad geven en de bezoekers naar diverse diensten leiden om zich te oriënteren, een opleiding of een job te vinden, een activiteit te creëren of een opleiding in het buitenland te volgen.

De adviseurs van het AWIPH die bij die structuren zijn gedetacheerd, zien erop toe dat de personen met een handicap die in die CEFo's worden opgevangen, toegang hebben tot het gehele dienstenaanbod van de operatoren voor socioprofessionele inschakeling en tot het opleidingsaanbod van alle operatoren.

10. "Maisons de l'emploi" en "Espaces ressources emploi"

In het Waalse Gewest zorgen de "maisons de l'emploi" voor de samenhang van alle acties die op lokaal niveau door diverse actoren worden gevoerd, zoals het verenigingsleven, de PWA's, om ervoor te zorgen dat elke burger zicht heeft op de middelen die in het gewest aanwezig zijn.

De "espaces ressources emploi" helpen de gebruikers bij het zoeken naar werk (documentatie, initiatie in de informatica ...) en leiden hen naar de gespecialiseerde diensten van de Forem. Er kan vrij een beroep op worden gedaan.

11. Budget inzake persoonlijke bijstandsverlening

In het Waalse Gewest bestaat het budget inzake persoonlijke bijstandsverlening in een trekkingsrecht dat op jaarlijkse basis berekend wordt en aan een gehandicapte persoon met een aanzienlijk beperkte autonomie toegekend wordt ter dekking van de financiële tenlasteneming van het geheel of van een gedeelte van zijn kosten inzake persoonlijke bijstandsverlening en de coördinatie hiervan.

De persoonlijke bijstandsverlening dient om de beperkingen van de gehandicapte persoon die aan zijn deficiënties te wijten zijn, te compenseren door hem de gevraagde hulp en bijstand te verlenen in de vorm van financiering van de diensten verstrekt door een of meer persoonlijke assistenten, met het oog op zijn handhaving in zijn gebruikelijk levensmilieu, de organisatie van zijn dagelijks leven en het vergemakkelijken van zijn familiale, sociale of beroepsintegratie.

De prestaties inzake persoonlijke bijstandsverlening kunnen met name bestaan in een hulpverlening in verband met de beroepsactiviteiten (behalve productieactiviteiten). De pedagogische en didactische bijstand tijdens de studies is niet gedekt.

De prestaties inzake persoonlijke bijstandsverlening kunnen worden verricht door diensten erkend door een overheid, door plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, door ondernemingen die specifiek erkend zijn in het kader van de dienstencheques, door een uitzendbureau, door een zelfstandige werknemer wiens hoofdactiviteit bestaat in het verstrekken van dergelijke prestaties en bij wijze van uitzondering door een vrijwilliger.

De rechthebbende draagt naar gelang van zijn inkomens financieel bij in de kosten van de prestaties inzake persoonlijke bijstandsverlening. Onder inkomens wordt verstaan, het geheel van de belastbare inkomens van de rechthebbende, diens wettelijke vertegenwoordigers of zijn eventuele samenwonende. De rechthebbende wiens maandinkomens lager zijn dan het gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen wordt van die financiële bijdrage vrijgesteld. Er worden prioriteiten voor de toekenning vastgesteld.

12. De "missions locales pour l'emploi" en de lokale werkwinkels

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet een ordonnantie van 27 november 2008 betreffende de ondersteuning van de "missions locales pour l'emploi" en de lokale werkwinkels in de erkenning van vzw's die tot doel hebben de inschakeling van werkzoekenden op de arbeidsmarkt te bevorderen of een dergelijke inschakeling te organiseren.

De "missions locales pour l'emploi" en de lokale werkwinkels richten zich tot werkzoekenden:

- die er uit eigen beweging om dienstverlening verzoeken of die er uitgenodigd worden; daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de werkzoekenden die buiten de arbeidsmarkt staan, vooral als gevolg van hun scholingsgraad of inschrijvingsduur als werkzoekende;

of

- die er door een gebrek aan een aannemelijk of haalbaar beroepsproject of gezien de afstand die hen scheidt van de arbeidsmarkt, door Actiris naartoe worden geleid.

De "missions locales pour l'emploi" en de lokale werkwinkels moeten algemene en bijzondere opdrachten vervullen. De algemene opdrachten omvatten met name de volgende activiteiten:

- het onthaal en de voorlichting van de werkzoekenden;
- de hulp bij inschrijving van de werkzoekenden bij Actiris;
- het uitwerken en het bepalen van een beroepsproject;
- de bijstand bij het zoeken naar werk;
- de toeleiding naar en de opvolging van activiteiten van opleiding;
- het voorbereiden op werk en de jobcoaching ter voorbereiding op de indienstneming, alsook na de indienstneming.

Ze kunnen aanspraak maken op een subsidie ter dekking van de werkingskosten gedaan ter uitvoering van de algemene en bijzondere opdrachten; die subsidie bestaat uit een vast bedrag en een veranderlijk bedrag. Het vast bedrag wordt met name bepaald op grond van het aantal werkzoekenden met woonplaats in de actieperimeter van elke "mission locale pour l'emploi" of lokale werkwinkel. Het veranderlijk bedrag wordt met name berekend op grond van het aantal werkzoekenden dat uitstroomt naar een betrekking die door de sociale zekerheid wordt gedekt en hun kenmerken.

13. Globaal proces inzake sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Franse Gemeenschapscommissie) kan een gehandicapte persoon bij de dienst PHARE een aanvraag om bijstand, tegemoetkoming of advies indienen. Een multidisciplinaire equipe doet uitspraak over deze aanvraag. De beslissing van die multidisciplinaire equipe bepaalt, vervolledigt of wijzigt het globaal proces inzake sociale integratie van de gehandicapte en zijn inschakeling in het arbeidsproces, in overleg met deze persoon.

Dit proces bepaalt de bijstand en tegemoetkomingen die aan de gehandicapte worden verleend en omvat adviezen ter bevordering van diens integratie in de samenleving, rekening houdend met zijn aanvraag, capaciteiten en behoeften. Het proces kan onder meer betrekking hebben op individuele bijstand, beroepsopleiding, inschakeling in het arbeidsproces. Naar gelang de aard van de gevraagde bijstand kan de multidisciplinaire equipe vragen dat een gespecialiseerd oriëntatiecentrum tussenbeide komt.

Om het proces uit te voeren, kan een tegemoetkoming worden verleend aan een centrum, een bedrijf voor aangepast werk of een erkende dienst die de gehandicapte opvangt. Voor de toekenning van de tegemoetkoming moet de multidisciplinaire equipe een beslissing nemen. De tegemoetkomingsaanvraag wordt ingediend door het centrum, het bedrijf voor aangepast werk of de dienst.

14. Arbeidsbemiddelingsmaatregelen

De dienst PHARE helpt bij de plaatsing van gehandicapten in particuliere ondernemingen of in de openbare sector door de inschrijving als werkzoekende te adviseren als de gehandicapte in het gewone arbeidscircuit kan werken, door mee te helpen bij de opstelling van het dossier voor een vacature bij het federale openbare ambt, bij Belgacom en de Post en door de betrokkenen te informeren over de door de werkgevers aan de dienst toegestuurde werkaanbiedingen.

15. Begeleiding in de onderneming

In het Waalse Gewest kan gedurende maximum zes maanden een forfaitaire tegemoetkoming van 750 euro worden toegekend voor voltijdse prestaties (evenredig bedrag wanneer het om deeltijdse prestaties gaat) aan een werkgever, met uitzondering van de ETA's (beschutte werkplaatsen), voor de begeleider die hij aanwijst om de bij arbeids-overeenkomst in dienst genomen gehandicapte werknemer te begeleiden en bij te staan. De begeleider moet de integratie van de gehandicapte werknemer in het werkteam en in het bedrijf bevorderen en een beroepsbegeleiding waarborgen met het oog op de beroeps- en werkaanpassing. De onderneming kan ook de inschakelingspremie en eventueel de compensatiepremie en hulp bij de aanpassing van de werkplek genieten.

16. Mentoraatspremie

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan de werkgever een tegemoetkoming genieten om een van zijn werknemers toe te laten de gehandicapte werknemer te ondersteunen en te begeleiden op het ogenblik van de indienstneming of wanneer die werknemer het werk terug opneemt na een inactiviteitsperiode als gevolg van een ongeval of ziekte, met een verergering of het ontstaan van een beperking tot gevolg.

De mentor moet de gehandicapte werknemer informeren, begeleiden en ondersteunen, zijn inclusie in het werkteam en binnen de onderneming vergemakkelijken, hem ondersteunen en in zijn relatie met de werkgever, rapporten van zijn activiteiten opstellen en met het akkoord van de betrokken werknemer adviezen formuleren over alles wat betrekking heeft op de uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

De tegemoetkoming wordt toegekend voor een duur van zes maanden en kan worden verlengd, zonder dat de totale duur ervan langer kan zijn dan één jaar. De tegemoetkoming bedraagt ten hoogste 250 euro per maand. Voor een deeltijdse tewerkstelling wordt het bedrag van de premie aangepast in verhouding tot de tewerkstellingsduur.

Die maatregel is onverenigbaar met de ontdekkingsstage, de omscholingsovereenkomst, de tewerkstelling in een onderneming met aangepast werk en de vestigingspremie.

B. Vlaams Gewest

1. School- en beroepskeuzevoorlichting

De gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten (GA) (17 centra) kunnen personen met een arbeidshandicap helpen bij de keuze van een beroep of een geschikt werk door:

- een deskundige diagnose van de arbeidscompetentie;
- een doelmatige oriëntering naar de arbeidsmarkt;
- advies over de tewerkstellingsondersteunende maatregelen waarop ze een beroep kunnen doen.

2. Werkervaring

Het besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 2008 betreffende werkervaring is gericht op de duurzame uitstroom van de doelgroepwerknemers naar de reguliere arbeidsmarkt. De maatregel is met name gericht op niet-werkende werkzoekenden met een psychologische, psychiatrische, medische, mentale of sociale beperking.

Het besluit bepaalt welke promotoren doelgroepwerknemers in dienst mogen nemen. Het gaat met name om gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, door de Vlaamse Gemeenschap opgerichte, erkende of gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

Werkervaring bestaat uit twee modules:

- een werkervaringsmodule, d.i. een kwalitatieve en competentieversterkende leerwerkervaring van zes à twaalf maanden, die uitzonderlijk achttien maanden kan bedragen, waaronder competenties die gericht zijn op het zoeken naar een job;

- een inschakelingsmodule, d.i. een begeleiding door een leerwerkbedrijf gericht op de versterking van de competenties van de werknemer (Nederlands tweede taal, computervaardigheden en sociale vaardigheden) met het oog op de uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. Die module omvat met name aanvullende opleidingen en een individueel nazorgtraject gedurende zes maanden na het beëindigen van de werkervaringsmodule. Dat nazorgtraject omvat onder meer een begeleiding op de nieuwe werkplaats of een intensieve zoektocht naar een geschikte werkplaats en een administratieve ondersteuning. Die module heeft een looptijd van maximum achttien maanden.

Tijdens de werkervaring kan de werknemer ter beschikking worden gesteld van een werkgever in het kader een doorstromingsprogramma.

De promotor en het leerwerkbedrijf hebben recht op een premie per doelgroepwerknemer en een omkaderingspremie. De leerwerkbedrijven kunnen ook een nazorgvergoeding genieten voor elke doelgroepwerknemer die zes maanden na het einde van de werkervaring minstens twee maanden ononderbroken in het reguliere arbeidscircuit heeft gewerkt. De leerwerkbedrijven hebben eveneens recht op die premie voor elke doelgroepwerknemer die bij het leerwerkbedrijf de inschakelingsmodule heeft gevolgd en die zes maanden na het einde van de werkervaring minstens twee maanden ononderbroken via het stelsel van de individuele beroepsopleiding in opleiding is geweest bij een werkgever uit het reguliere arbeidscircuit. Die premies worden geïndexeerd.

Om recht te hebben op die premie moet de promotor de doelgroepwerknemers in dienst nemen met een arbeidsovereenkomst waarvan de duurtijd overeenstemt met de duurtijd van de werkervaring en de in de sector vigerende lonen uitbetalen.

3. Gespecialiseerde trajectbepalings- en begeleidingsdiensten (GTB)

De arbeidsgehandicapten die nood hebben aan een specifieke begeleiding kunnen een (gratis) individuele begeleiding op de arbeidsmarkt genieten, die wordt georganiseerd door 5 provinciale gespecialiseerde trajectbepalings- en begeleidingsdiensten. Het gaat om een intensief traject dat uit verschillende stappen bestaat. Bij het uitstippelen van dit traject wordt rekening gehouden met de individuele beperkingen en mogelijkheden van de arbeidsgehandicapte persoon. Het traject kan bestaan in een opleiding of een sollicitatietraining.

Naast die opdracht hebben de GTB's ook als taak de werkgevers te sensibiliseren, te begeleiden en te informeren over de tewerkstelling van gehandicapten. De GTB's zijn gevestigd in de werkwinkels. Ze moeten samenwerken met de beschutte werkplaatsen.

4. Jobcoaching

Jobcoaching is een gratis begeleiding op de werkvloer door een bedrijfsexterne coach van de VDAB met het oog op de begeleiding van doelgroepwerknemers, waaronder de personen met een handicap die arbeidsmarktrijp zijn.

De doelstelling is het behoud van een duurzame tewerkstelling. De jobcoach richt zich op de werkatitudes. Jobcoaching begint bij de indienstneming en kan maximum zes maanden duren.

Een bijzondere vorm van jobcoaching is de inschakelingscoaching. Het gaat erom invoegbedrijven (zie verderop) te ondersteunen door zowel de invoegwerknemers als het management te begeleiden.

5. Jobkanaal

Jobkanaal is erop gericht de doelgroepen, zoals arbeidsgehandicapten, extra te ondersteunen en te stimuleren bij hun zoektocht op de arbeidsmarkt. Het is een project waarbij werkgevers gesensibiliseerd worden om de doelgroepen kansen te bieden bij een wervingsactie, waarbij werkzoekenden uit de doelgroepen worden toegeleid naar de werkgevers die zich voor het project geëngageerd hebben.

6. Werkwinkels

De werkwinkel is de plaats waar zich onder één dak alle diensten bevinden die helpen bij de zoektocht naar werk. Men kan er terecht voor de inschrijving als werkzoekende, voor begeleiding, voor het verspreiden van zijn cv via internet, voor het raadplegen van de vacatures en voor informatie over opleidingen.

7. Jobclubs

Jobclubs hebben tot doel werkzoekenden te helpen bij het solliciteren (opstellen van een sollicitatiebrief, gratis terbeschikkingstelling van materiaal dat nodig is om te solliciteren ...).

8. Oriëntatiecentra

In een oriëntatiecentrum krijgen werkzoekenden een klare kijk op hun vaardigheden en interesses alsook op hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Ze worden er geholpen bij het opstellen van een duidelijk plan, zodat ze doelgericht kunnen solliciteren.

9. Begeleiding door de VDAB – De algemene diensten van de VDAB

De VDAB biedt elke werkzoekende basisdiensten, een trajectbegeleiding en een sollicitatietraining aan.

Trajectbegeleiding is een proces dat begint met een of meer gesprekken om de mogelijkheden en verwachtingen van de werkzoekende vast te stellen. Op basis daarvan wordt een trajectplan opgesteld. Dat plan beschrijft welke stappen moeten worden ondernomen. Het kan gaan om sollicitatietraining, een door de VDAB georganiseerde opleiding, een opleiding in een bedrijf (IBO of GIBO).

Bij de VDAB of de werkwinkels kan aanvullende informatie worden verkregen over de punten 2 tot 9.

10. Persoonlijk assistentiebudget

In Vlaanderen kan het Agentschap de kosten van bijstand voor de gehandicapte ten laste nemen door middel van een persoonlijk assistentiebudget. De gehandicapte moet onder andere aantonen dat hij zich met assistentie in zijn thuissituatie kan handhaven.

Het persoonlijk assistentiebudget (PAB) wordt aan de gehandicapte of zijn begeleider toegekend voor de gehele of gedeeltelijke tenlasteneming van de kosten voor persoonlijke bijstand en organisatie ervan. De persoonlijke assistentie bestaat in handelingen van een persoonlijke assistent, gericht op het bijstaan en begeleiden van een persoon met een handicap bij het uitvoeren van de activiteiten met het oog op de organisatie van het dagelijkse leven en de bevordering van de sociale integratie, waaronder de tewerkstelling. Het persoonsgebonden budget wordt toegekend voor de gedeeltelijke of gehele tenlasteneming van de kosten voor bijstand en organisatie ervan. Gezien de beschikbare financiële middelen worden jaarlijks prioriteitsregels vastgesteld. Verder is de toekenning van een PAB beperkt tot 2.200 personen met een handicap per jaar.

Minstens 95 % van de vergoedbare assistentie moet voor personeelskosten worden aangewend.

Sociale en fiscale werkgeverslasten, verzekeringskosten en diverse kosten die met de arbeidssituatie verbonden zijn, zorgconsulentschap en opleidingen worden als personeelskosten beschouwd.

Persoonlijke assistenten vallen onder het socialezekerheidsstelsel van werknemers. Dat stelsel is ook van toepassing op de persoonlijke assistenten van een familielid dat tot de tweede graad verwant is of van een persoon die deel uitmaakt van hun gezin. De minderjarigen, die alleen tewerkgesteld kunnen worden met een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten, mogen echter geen bloed- of aanverwant zijn van de budgethouder.

De houder van het assistentiebudget sluit een overeenkomst af die de vorm kan aannemen van een arbeidsovereenkomst (de houder heeft dan de hoedanigheid van werkgever en moet voldoen aan zijn fiscale en sociale verplichtingen) of met name een overeenkomst voor terbeschikkingstelling met een niet door de federale, communautaire, gewestelijke of lokale overheden gesubsidieerde voorziening of instelling, uitzendbureau of zelfstandig dienstverlener.

Voor alle aspecten van de organisatie van de bijstand kan hij facultatief een beroep doen op een budgethoudersvereniging.

Voor vergoeding in het kader van het PAB komen met name in aanmerking, praktische hulp en/of ondersteuning bij handelingen van het dagelijkse leven in verband met school- en werksituatie. Komen onder meer niet in aanmerking, de pedagogische en didactische studiebegeleiding die een overlapping inhoudt met wat het gewoon, het buitengewoon of het geïntegreerd onderwijs aanbieden, noch de ondersteuning bij tewerkstelling die een overlapping inhoudt met de arbeidstrajectbegeleiding of de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP).

11. Experiment voor de toekenning van een persoonsgebonden budget aan bepaalde personen met een handicap

In het kader van een experiment kon het Agentschap een persoonsgebonden budget (PGB) toekennen aan maximum 200 personen met een handicap. Het ging om een experiment dat tot doel had de sturing van het zorgaanbod voor personen met een handicap te verhogen door de gehele of gedeeltelijke tenlasteneming van de ondersteuning die de persoon met een handicap vrij kon kiezen. Die ondersteuning was elke immateriële hulp en elke vorm van hulp- en dienstverlening die met het oog op maatschappelijke integratie aan personen met een handicap werd verstrekt.

De personen met een handicap aan wie een PGB werd toegekend, doorliepen een voortraject dat uit verschillende elementen bestond, waaronder een trajectbegeleiding.

Tijdens dat experiment werden ongeveer 170 budgetten toegekend. Het zal geëvalueerd worden en de vooruitzichten zullen bekeken worden. De deelnemers kunnen tot eind 2014 hun persoonsgebonden budget blijven genieten.

12. Steunpunt – Expertisenetwerken vzw

In Vlaanderen wordt een kenniscentrum (steunpunt) door het Agentschap erkend en gesubsidieerd teneinde informatie, expertise en knowhow te verzamelen en ter beschikking te stellen met betrekking tot de meest zorgbehoevende personen met een handicap om hun toegang tot de voorzieningen voor sociale integratie te vergemakkelijken en om te voorkomen dat de specifieke knowhow en expertise met betrekking tot deze groepen verloren zou gaan.

Het is de bedoeling op een praktijkgerichte manier de kennisontwikkeling, de kennisdoorstroming en de kennisuitdraging te ondersteunen om de deskundigheid van professionals van voorzieningen en diensten te bevorderen op het vlak van preventie, diagnose en behandeling met betrekking tot het functioneren van de personen met een handicap die behoren tot de voornoemde specifieke doelgroepen.

13. Diensten Ondersteuningsplan en mentororganisatie

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap kan diensten Ondersteuningsplan (vzw's) erkennen die moeten nagaan op welke wijze de ondersteuning van personen met een handicap zo inclusief mogelijk georganiseerd kan worden. Daartoe wordt in overleg met de betrokken persoon een ondersteuningsplan opgesteld. Dat plan omvat diverse ondersteuningsdomeinen, waaronder vorming en onderwijs.

De maximale duur van de begeleiding bedraagt twaalf maanden en gebeurt via rechtstreeks contact; in beginsel zijn er twaalf begeleidingen en een begeleiding duurt minstens één uur. De begeleidingen zijn gratis.

De diensten Ondersteuningsplan kunnen personeelssubsidies en werkingstoelagen genieten.

Het Vlaams Agentschap kan ook een mentororganisatie voor de diensten Ondersteuningsplan erkennen en subsidiëren. Het gaat om een vzw die o.a. als opdracht heeft vormingen aan te bieden aan de begeleiders van de diensten Ondersteuningsplan, een helpdesk te organiseren waar begeleiders van de diensten terecht kunnen en tools te ontwikkelen waarmee de personen met een handicap kunnen nagaan waar hun wensen en verwachtingen liggen en welke realistische oplossingen voorhanden zijn.

C. Duitstalige Gemeenschap – School- en beroepskeuzevoorlichting

"Start-Dienst" geeft beroepskeuzevoorlichting aan gehandicapten. Die dienst kent subsidies toe in geval van vermindering van de capaciteiten en zorgt voor begeleiding inzake de maatregelen op het stuk van opleiding, herscholing en tewerkstelling op de vrije arbeidsmarkt.

D. Overheids- en/of privé-initiatieven voor informatieverstrekking en gegevensbanken via internet

Verschillende overheids- en/of privé-initiatieven hebben websites gemaakt waarop personen met een handicap terecht kunnen voor algemene informatie over de toegankelijkheid en de tewerkstellings- en opleidingsondersteuning, of voor e-platforms waarop ze hun cv kunnen plaatsen en vacatures kunnen raadplegen.

Voor aanvullende informatie wordt verwezen naar de rubriek Diversen van de nuttige adressen.